

RTTL täytti 50 vuotta

**Hitaita ovat
herrojen
kiireet**

Mikä on tärkeää?

JÄLKIVIISASTELUA

Ruusuja ja risuja

Liiton **ARKKI**

OSALLISTU LEHDEN TEKOON!

Juttuehdotukset, kommentit ja muut viestit ovat tervetulleita. Lähetä juttusi sähköpostilla osoitteeseen pirjo.munck@yle.fi.

Seuraava Arkki ilmestyy lokakuussa. Juttujen deadline on 15.10.2011. Ajankohtaisimmat uutiset internetissä www.rttml.fi.

Päätoimittaja:

Tapio Räihä

Toimitus ja taitto:

Pirjo Munck

Toimituskunta:

Leena Mattila, pj.
Jari Aula
Riikka Kaihovaara
Ani Malmi
Jukka-Pekka Nyrhinen
Linda Pukka

Julkaisija:

Radio- ja televisiotoimittajien liitto ry
Radiokatu 5, Ylen toimitustalo, 1. kerros
PL 77, 00024 Yleisradio
puh. (09) 1480 3382, 1480 4837
rttml@yle.fi

Kannen kuva: Hannu Puukko

Paino: Paintek Pihlajamäki
Helsinki
ISSN 1459-9651 (painettu)
ISSN 1459-966X (verkkolehti)

Liiton ARKKI 2/2011

Hannu Puukko

Tässä numerossa:

Tapio Räihä: Kesädekkari	3
<i>Ajankohtaista</i>	4
Pike Epstein: Mikä on tärkeää?	6
Kari Romppainen: Ajan hengessä	7
Jari Niemelä: Hitaita ovat herrojen kiireet	8
<i>Viisikymppinen RTTL juhli tyylikkäästi ja rennosti</i>	9
<i>Lämminhenkinen 50-vuotisvastaanotto</i>	10
Pekka Laine: Yleisradiolla ratkaiseva merkitys sähköisen median tulevaisuudelle	11
Kirsi Mattila: Ruusuja ja risuja	13
Petri Savolainen: Ylen vanhat freeusinnat korvataan Kopioston kautta	14
Anna-Liisa Haavikko: Vielä uusintakorvauksista	15
Päivi Mustajärvi: Antoisa seminaari Helsingörissä	16
Leena Mattila: Kamalaa persut, kamalaa ..ja jellonat	17
<i>Keskustelua: Yleisradion suunta, osa 4</i>	18
Marko Eronen: Jatkaa hyvää työtä!	18
Jussi Tuominen: Jälkiviisastelua	19
<i>Vanhojen Kettujen palsta</i>	19

Kesädekkari

Hallitusneuvotteluissa on paljon pelissä. Sen lisäksi, että vaalien voittaja haluaa vaikuttaa Suomen tulevaisuuteen oppositiosta käsin ja hallituksen muodostavat vaalien häviäjät, on pöydällä paljon sellaista, jolla on suuri vaikutus media-alan tulevaisuudelle.

Mediayhtiöt ovat jo hyvissä ajoin kaivaneet pöytälaatikosta edelliselle hallitukselle valmiiksi lobatun vaatimuksen tekijänoikeuksien siirtämisestä työnantajalle. Vaatimustaan yhtiöt perustelevat sillä, että tekijänoikeudet ovat esteenä jakelulle ja teosten kaupalliselle hyödyntämiselle. Tämä ei tietenkään pidä paikkaansa. Sopimalla ehdoista tekijöiden kanssa, kaupallistamiselle ja jakelulle ei ole esteitä. Tästä tulivat vakuuttuneeksi jo edellisen hallituskauden aikana kaikki eduskuntapuolueet kristillisiä lukuun ottamatta.

Mediayhtiöt eivät kuitenkaan aio antaa periksi. Työnantaja haluaa sopimisen sijaan kaapata työsuhteisten tekijöiden oikeudet yksipuolisesti itselleen. Samaan aikaan tekijän vastuu teoksestaan jäisi yksinomaan tekijälle. Ei mahdu omaan oikeuskäsitykseeni lisätä vahvemman valtaa pykälää sorvaamalla ja irrottaa vastuu ja tulo toisistaan. Tämän vuoksi taistelu tekijänoikeuksista jatkuu.

Yle pelinappulana

Ylessä ajat jatkuvat kovana. Tämän pääkirjoituksen kirjoittamisen aikaan hallitusneuvottelut ovat vielä täydessä käynnissä ja hieman myös solmussa. Toivottavasti tämän Arkin julkaisun aikaan ne ovat jo päättyneet ja hallitusohjelma on saatu sorvattua kasaan edes jollakin kokoonpanolla. Samoin toivon, että Ylen rahoituksesta on saavutettu yksimielisyys ja tiedämme minkälaisen Ylen poliittiset päättäjät haluavat.

Päätöksiä odotellessa Ylen haaste on ollut luoda markkinoille pysähtyneisyyden tila, joka rauhoittaisi poliittisesti vaikutusvaltaista lehtimediaa vähintään niin pitkäksi aikaa, että rahoitus saadaan vihdoinkin järjestykseen. Rahoituksen jo vuosia jatkunut rapautuminen on tehnyt tämän työn helpoksi.

Kustannustason nousut ja vähäisetkin kehitystoimet on jouduttu rahoittamaan leikkaamalla toisaalta. Se on tehnyt työn tekijöiden olon tukalaksi ja hieman myös skitsofreeniseksi. Omista pienistä kehitystoimista ei parane iloita, koska muilla yksiköillä viuhuu vain leikkuukirves, tai vähintään kirurginveit-

si. Tätä leikkaamista kutsutaan virheellisesti myös toimintojen kehittämiseksi. Suomalaisen median kehittymiselle ja koko luovalle alalle tämä kehitys ei ole hyvä asia.

Yle vähentänee maakunnallista netti panostusta ja ei suunnittele avauksia Applen iPad -alustalle. Tämä varmasti tyydyttää netissä tappion kärsinyttä maakunnallista mediaa ja iPad-laitteisiin vahvasti panostavaa Sanoma-konsernia. Markkinat on jaettu ja kilpailu tyrehtynyt samalla tavalla kuin vuosikymmen sitten lehtiyhtiöiden välillä. Toivottavasti olen väärässä, koska hyvälle journalismille kilpailu on elinehto.

Mistä uudet innovaatiot?

Historia myös todistaa, että sähköisen median uudet innovaatiot ovat lähes poikkeuksetta tarvinneet tuekseen Ylen vahvaa läsnäoloa, varsinkin alkuvaiheessa. Ylellä on ollut mahdollista kantaa riskit, joita kaupallinen media ei ole halunnut ottaa. Merkittävän sähköisen mediayhtiön jääminen ulos netin ja uusien julkaisualustojen kehitystyöstä voi olla Suomen luovan teollisuuden tulevaisuudelle huono asia. Missä tehdään kasvavan median uudet sovellukset ja ketkä keräävät potin Nokian jälkeen?

Julkisuudessa on jo ollut tietoja, että viestintäministeriö olisi tehnyt töitä luodakseen Suomen media-alalle kokonaispaketin, joka sisältäisi Ylen rahoituksen lisäksi myös lehdistön alv vapautuksesta luopumisen ja teleoperaattorien maksulliset verkkoluvat. Samalla kaupallinen televisio- ja radioyhtiöt vapautuisivat toimiluvista. Paketti, joka ei varmasti jäätä kylmäksi. Kesädekkarin alkusanat on lausuttu.

Hyvää kesää ja rentouttavaa lomaa kaikille, joilla siihen on mahdollisuus. Kesätyöntekijöille nostan isosti hattua, kiitos.

*Tapio Räihä
RTTL:n puheenjohtaja
tapio.raiha@yle.fi*

Ylen kouluttautumislomat vuodelle 2012 haussa

Hakemusten viimeinen jättöpäivä on 5.9.2011.

Kouluttautumislomaa voivat saada Ylen vakinaiset ohjelmatyöntekijät, jotka ovat toimineet alalla päätoimisesti vähintään kymmenen vuotta, joista Yleisradiossa vähintään viisi vuotta (hakijan on selvitettävä yhtiön ulkopuolinen alalla olo).

Kouluttautumislomaa voidaan työehtosopimuksen mukaan myöntää ohjelmatyöntekijöille journalistisen valmiuden, pitkään palvelleiden ohjelmatyöntekijöiden elpymisen, aktiivisen työvireyden ja ammattitaidon säilyttämiseksi sekä ohjelmien laadun ylläpitämiseksi ja edelleen kehittämiseksi.

Hakumahdollisuus on kaikilla ohjelmatyöntekijöiden työehtosopimuksen piiriin kuuluvilla henkilöillä. Käytännössä loman myöntämisen edellytyksenä on, että edellisestä kouluttautumislomasta on kulunut noin 10 vuotta. (Muut ehdot: katso YOT tes IV luku 4§, sivu 29). Loman pituus voi olla 2-12 kuukautta. Yleensä myönnettävä loma on keskimäärin 3-4 kuukautta. Loman aikana ohjelmatyöntekijä sitoutuu olemaan tekemättä palkkaa vastaan toimittajan työtä tai muuta ohjelmatyötä.

Nyt haettavana olevat lomat on tarkoitettu pidettäväksi vuoden 2012 aikana.

Hakumenettely

Kouluttautumislomia haetaan Ylen intranetin kautta menemällä etusivun vasemmalla olevasta navigaatiosta "Työssä" kohtaan Työpaikat / Avoimet työpaikat. Kouluttautumislomaa haetaan oman pysyvän tai vuonna 2012 voimassa olevan organisaatioyksikön hakemuskohtasta. Haussa käytettävä järjestelmä on sama kuin avoimia paikkoja haettaessa, minkä vuoksi hakija saa automaattisia vastausilmoituksia, joiden sanamuoto saattaa tässä yhteydessä tuntua oudolta.

Hakemus tulee tallentaa painamalla "Lähetä"-painiketta, jonka jälkeen se tallentuu järjestelmään. Tallennettua hakemusta voi käydä myöhemmin muokkaamassa. Järjestelmä edellyttää sisäänkirjautumista. Käyttäjätunnus ja salasana kannattaa pitää muistissa, koska niiden avulla pääsee hakuajan päättymiseen asti muuttamaan ja tarkentamaan hakemustaan.

Hakemukselle on eduksi, jos se on laadittu huolella ja koulutuskohde on tarkoituksenmukainen ja hyvin perusteltu.
Hakemukset viimeistään 5.9.2011.

Toimikunnan jäsenet

Ylen edustajat:

Henkilöstön kehittämisspällikkö **Katri Viippola**, puheenjohtaja

HR-päällikkö **Liisa Kähkönen**

Ohjelmatyöntekijöiden edustajat:

päälouottamusmies **Pirkko Epstein**

puheenjohtaja **Jari Niemelä**

Toimikunnan sihteeri: **Katri Nurminen** (katri.nurminen@yle.fi)

Toimisto on suljettu heinäkuussa

YOT:n ja RTTL:n toimisto (YLE Toimitustalo, 1. kerros, huone 1058) on suljettu 4.7. - 5.8. kesälomien takia.

Journalistiliiton toimisto on avoinna koko kesän, p. (09) 612 2330 (keskus). **TES-päivystys** arkisin klo 13-16 p. 044 755 5000.

Työttömyyskassa (JET-kassa) palvelee koko kesän: puhelinaika maanantaista torstaihin klo 9-11, p. (09) 6120 2855.

Huom! JET-kassa on muuttanut toukokuussa uusiin tiloihin, uusi osoite on **Kutomotie 16, 00380 Helsinki.**

SJL:n järjestö- tekopalkinto av-kääntäjille

Palkinto tuli av-alan käännöstoimistoille työtä tekevien aktivoimisesta ja ponnisteluista alan ensimmäisen työehtosopimuksen solmimiseksi. Vuoden 2010 järjestötekopalkinnon saivat **Katja Aulavuori, Tytti Heikkilä, Anna-Maija Ihander, Mari Korpunen, Lauri Mäkelä, Herta Oksanen, Jukka Sorsa ja Mia Store.**Ryhmä on väsymättä jaksanut innostaa muita mukaan toimintaan ja liittymään liittoon, jotta alalle saataisiin kunnon työehdot, sanoi liiton puheenjohtaja **Arto Nieminen** jakaessaan palkinnon.

Ryhmä aktiivisia av-kääntäjiä päätti kesällä 2009 koota kollegoitaan keskustelemaan asioista. Syntyi av-kääntäjien nettisivusto ja keskustelufoorumi www.av-kaantajat.fi, joka on paisunut jo lähes 500 kääntäjän, alan opiskelijan ja tutkijan verkkoyhteisöksi.

Foorumin myötä aktivoituneet kääntäjät ovat liittyneet RTTL:oon, jonka eri yhdistyksiin on tullut yli sata uutta jäsentä.

Käännöstoimistojen kanssa pidettiin ensimmäinen palaveri keväällä 2010 ja vuotta myöhemmin, suomalaisuuden päivänä 2011 allekirjoitettiin alan ensimmäinen työehtosopimus.

Valentina Italiano-Rönkä asimiehen sijaiseksi

RTTL:n asiamies **Pirjo Munck** jää opintovapaalle elokuun alussa. Opintovapaa kestää viisi kuukautta.

Asiamiehen sijaiseksi on palkattu **Valentina (Vali) Italiano-Rönkä** (s. 1974). Hän työskentelee tällä hetkellä YLE Teemalla ohjelma-assistenttina. Sijaisuuden aikana hän on palkattomalla vapaalla nykyisestä tehtävästään.

RTTL on Valille tuttu järjestö, sillä hän on toiminut viime vuodet Pasilan toimitusosaston tukimiehenä ja sihteerinä.

Tapio Rähä luovutti kunniajäsenen taulun Jussi Tuomiselle.

Kunniajäsenen Eero Toukkari kukitettuna.

RTTL:lle kaksi uutta kunniajäsentä Ay-stipendit luottamusmiemille

RTTL:n hallitus on kutsunut kunniajäseneksi yhdistyksen ensimmäisen asiamiehen **Eero Toukkarin** ja pitkäaikaisen aktiiviin **Jussi Tuomisen**. Heille luovutettiin kunniajäsenyyden merkiksi kunniakirjat RTTL:n 50-vuotisjuhlassa Tallinnassa 26.3.

RTTL:llä on nyt yhdeksän kunniajäsentä. Aikaisemmat kunniajäsenet ovat **Pentti Fagerholm**, **Pekka Laine**, **Matti Santajärvi**, **Eeva Vuortama**, **Arja Hellman**, **Risto Linnus** ja **Heikki Luukkanen**.

Ay-stipendeillä palkittiin YOT:n entinen pääluottamusmies **Petri Pähti**, MTV:n pääluottamusmies **Reijo Nykänen** ja Nelosen Uutisten luottamusmies **Tommi Peurakoski** ansiokkaasta luottamusmiestehtävän hoidosta. Onnea!

RTTL 1961-2011 -historiikki

RTTL 1961-2011 -historiikki julkaistiin 50-vuotisjuhlassa Tallinnassa. Historiikin toimittamisesta vastasivat **Airi Leppänen** ja **Pirjo Munck**, ja graafisesta suunnittelusta ja taitosta **Leena Luotio**. Ruotsinkielisen yhteenvedon teki **Bengt Östling**.

Historiikin tekemiseen osallistui laaja joukko entisiä ja nykyisiä RTTL:n jäseniä. Ratkaisevan panoksen historiikin synnylle antoi toimituskunta – **Matti Santajärvi**, **Arja Hellman**, **Jussi Tuominen** ja **Pike Epstein**. Painetun historiikirjan rinnalle tehtiin myös av-historiikki. Sen tekemisestä vastasivat Pike Epstein, Jussi Tuominen ja leikkaaja **Kari Leppälä**. Matti Santajärvi haastatteli historiikkia varten kuvaaja **Jorma Karhusen** kanssa suuren joukon entisiä puheenjohtajia ja asiamiehiä.

Historiikki jaettiin 50-vuotisjuhlaan osallistuneille ja postitettiin muille jäsenille. Mikäli et ole vielä saanut omaa kirjaasi, ota yhteyttä toimistoon: rttl@yle.fi tai p. (09) 1480 3382. Lähetämme kirjan postissa.

Kääntäjä Hele Krohn noutamassa omaa kirjaansa Tallinnan juhlassa.

Hanna Koikkalainen

Mikä on tärkeää?

Itse kullakin on oma tärkeiden asioiden listansa. Osa tällä listalla olevista asioista vaihtelee, jos nyt ei päivittäin, niin kuitenkin iän ja elämän tilanteen myötä. Niitä asioita, joiden tärkeys säilyy yleensä vakaana vuosien halki, ovat kohtuullinen toimeentulo, paikka jossa asua ja mahdollisimman hyvä terveys.

Enemmän vaihtelua ilmenee makuasioissa, siinä mikä on itse kunkin mielestä kaunista, tarpeellista, välttämätöntä tai maukasta. Nalle Puhin mielestä hunaja on parasta, mitä maailma voi tarjota. Roope Ankan mielestä taas raha on tärkeää. Yksi ei tule päivääkään toimeen ilman hyvää kirjaa, ilman, että saa lukea edes pari riviä kaunokirjallisuutta ennen nukahtamista tai työmatkalla. Jollekulle jakoavain on kasvanut kiinni käteen ja päivät on pilalla jos sillä ei pääse vääntämään mitään.

Mihin minä tällä jaarittelulla oikein pyrin? Haluan kierrellä asiaa, joka meille kaikille on elintärkeä. Se on asia, jota emme voi valita pois. Voimme tietysti yrittää rajata sen minimiin, mutta yleensä se kostaatuu ajan myötä. Kyseessä on tietysti lepo, nukkuminen, rentoutuminen, irti päästäminen, tauko, loma. Kesän alussa jotkut ovat jo ehtineet pitää/joutuneet pitämään lomansa, mutta useimmilla se on vielä edessä, ihanaa.

Toki lomakin on meille jokaiselle omanlaisensa, toinen tykkää löhölomasta toinen aktiivisesta uuden tutkimisesta matkustan, kolmas haluaa muokata maata ja neljäs seilata merta. Ei sen väliä miten sen tekee, kunhan viettää lomansa ja nauttii siitä. Jos ei nauti, on uuvuttanut itsensä loppuun ja on syytä mennä lääkäriin.

Vaan mitä tekee tuntityöläinen, freelancer ja määräaikainen? Useimmat heistä puurtavat töissä meidän muiden lomaillessa, koska jonkunhan ne työt on silloinkin tehtävä. Eihän siinä mitään, töitähän he haluavatkin, mutta heilläkin on lomaoikeus ja heidän pitäisi voida se myös halutessaan pitää, palkallisena. Valitettavan usein loma on määräaikaiselle pakollinen, palkaton lomautus sopimusjaksojen välissä tai se maksetaan rahana ja loma jää pitämättä. Lomasta olisi hyvä sopia sopimusta tehtäessä, mutta voi olla, ettei päätöksen työn tekijä uskalla kysyä lomasta, koska pelkää, ettei töitä sitten enää tarjotakaan. Tuntityöläisen arki on usein repaleinen työ- ja välipäivien ketju, jossa pidempää vapaata ei ole varaa pitää. Jos voisi kuitenkin lomaa pitää, se pitää nykyisten määräysten mukaan ottaa lomakautena 1.5. – 30.9. Vähän hankalaa on kun juuri silloin on eniten töitä tarjolla.

*Mahdollisimman virkistävää kesää kaikille!
YOT:n pääluottis Pike Epstein
pirkko.epstein@yle.fi*

Ajan hengessä

Ylen uusittu organisaatio tulee puolen vuoden ikään. Yhtiöön on tullut uusia toimenkuvia ja ammatteja. Joustavuutta ketteryyttä yhtiöön haetaan ja kenties sitä on saatukin. Missä mennään Tohlopissa ja muualla maakunnissa? Tässä muutamia keskustelun aiheita alueelta.

Maakunnissa puhutaan edelleenkin jaksamisesta. Aluelähetysissä luovuttiin lauantaivuoroista jaksamiseen vedoten, ja jotkut koivat sen auttaneenkin asiaa. Tosin toisenlaistakin kommenttia olen saanut. Lauantailähetykset olivat hyvin suosittuja. Niiden poisjäänti ei voi olla vaikuttamatta kuuntelijasuhteeseen. Joillain alueilla ei välttämättä sijaisteta mm.+ äitiys- ja kouluttautumislomia vaan työ jaetaan jäljellä olevien kesken budjettikurin nimissä. Ei ole päälliköilläkään helppoa puhua ilosanomaa jaksamisesta, kun todelliset toimet lisäävät räsytystä ja kiireellisyyttä. Jossain vaiheessa tällainen kierre tulisi katkaista. Ihmisten tulisi saada tehdä hyvässä hengessä hyvää journalismia ihmisten iloksi sellaisella työtahdilla, että sairauslomat pysyisivät kurissa. Milloin näemme sellaisen ajan?

Tohlopissa, isoimmassa tv-keskuksessa pääkaupungin ulkopuolella tehdään pilottihanketta Tohloppi Reinvented. Enemmän vähemmällä väellä. Ja tiloilla. Asioilla on puolensa. TV-studiot säilyvät Tohlopissa, ehdottoman hyvä asia. Henkilöstö voi myös osallistua hankkeen kehittämiseen. Toisaalta vuosia jähkailtu edit-tilojen remontti siirtyy jälleen. Leikkaajien kärsivällisyyttä on koeteltu mielestäni kohtuuttomasti. Ehkä ensi vuonna..?

En voi olla kommentoimatta määräaikaikaiskysymystä. Alueella heidän määränsä vähenee, tuotantotalo Tampereessa tv-puolella esim. kameramiehissä yli puolet työtunneista tehtiin ttt-(tarvittaessa töihin tulevilla)työsuhteilla kesä-joulukuussa 2010... Ääniosastolla suhde lienee 50-50. Ja yhtiössä pyritään työt tekemään vakituisilla työntekijöillä. En ymmärrä yhtälöä, enkä selitystä, että perusteita vakinaistamisille ei ole. Olen asiasta eri mieltä.

Odotellessa uuden hallituksen rahoituspäätöstä yhtiössä etsitään säästöjä. Ymmärrän sen kyllä. Usein ratkaisut tuntuvat lähinnä ideologisilta. Pääluvun pienentäminen on tärkeämpää kuin todellinen säästö. Onkohan tulospalkkiojärjestelmällä jotain tekemistä asian kanssa?

Onko tämä kaikki työsuojelua? Eikö ketjutetut määräaikaissopimukset ja muut henkilöstöasiat ole työehtoasioita ja luottamusmiehen toimenkuvaan kuuluvia? Näinhän tietysti on, mutta kaikki nämä asiat puhuttavat henkilöstöä ja vaikuttavat työhyvinvointiin vähintäänkin välillisesti. Henkinen puoli on lisääntynyt ja lisääntyy jatkossakin työsuojeluasioissa. Itse asiassa on todella vaikea rajata asioita pois, mitkä eivät kuulu työsuojeluun.

Hyvää kesää kaikille

Kari Romppainen

työsuojeluvaltuutettu, Tampere- muu Suomi

PS. Edellisessä Arkissa kirjoitin suoraan puhujista. Palautteesta nostan esiin arvion, jossa mainitaan joidenkin puhuvan suoraan sitä mitenkään korostamatta ja henkilökohtaisuuksiin menemättä. Tällaiset tyytit kestävät kuulemma hyvin kritiikkiä. Hyvä pointti, täytyypä pitää silmät ja korvat auki. Kiitos palautteesta, mukava huomata jonkun lukevankin näitä juttuja.

Jari Niemelä jatkaa YOT:n puheenjohtajana

Matti Laitinen

YOT:n vuosikokous valitsi 26.3.2011 yksimielisesti **Jari Niemelän** jatkamaan puheenjohtajana seuraavan kaksivuotiskauden ajan. YOT:n hallituksen järjestäytymiskokouksessa 19.4.2011 valittiin **Nina Wessberg** varapuheenjohtajaksi. Nina Wessbergin varajäsen hallituksessa on **Saimy Swärd**.

Hallituksen erovuoroisten jäsenten tilalle valittiin seuraavat varsinaiset jäsenet ja heille varajäsenet: **Hilkka Salo**/TV2 (vara **Jukka Nyrhinen**/TV2), **Tiina Santaharju**/TV2 (**Kari Leppälä**/TV2), **Ari Welling**/Alue (**Miia Lahti**/Alue) ja **Mikko Varjanne**/Ruuti (Kati Lahtinen/Ruuti). YOT:n hallituksessa jatkavat: **Anna Forth**/SFA (**Dan Lolax**/SFA), **Anu Pylkkänen**/Pasila (**Jukka Viiri**/Pasila), **Elli Sormunen**/Alue (**Olli-Pekka Salli**/Alue) ja **Markku Värtö**/Pasila (**Heidi Kokki**/Pasila)

Hitaita ovat herrojen kiireet

Ylen rahoituksen suhteen alkaa tiimalasista valua hiekka vähiin, ainakin jos aikomuksena on päästä nykyisestä TV-maksujärjestelmästä eroon pikaisesti. Hallitusherroilla tai sellaisiksi aikoneilla on ollut viimeaikoina ihan omat kujeensa eikä moinen yksityiskohta, kuten Ylen rahoitus, ole ainakaan julkisuudessa olleiden tietojen mukaan ehtinyt valmisteluun.

Ei tässäkään asiassa pidä mennä herrojen kanssa marjaan mutta pieni lobbaus Ylen ja sen järkevän rahoitusratkaisun puolesta olisi nyt paikallaan. On kohtuullisen tolkutonta, että yhä pienenevä joukko TV-maksun maksajista maksavat itse asiassa myös niiden puolesta, jotka eivät suvaitse syystä tai toisesta osallistua julkisen palvelun Ylen rahoitukseen.

Uhkana rahoitusratkaisujen uupuessa on, että alalta työpaikat tai ainakin työskentelymahdollisuudet vähenevät lähivuosina aiempaa arvioitua enemmän. Tästä ovat saaneet esimerkiksi dokumentaristit ja elokuvien tekoon osallistuvat saaneet jo esimakua. Myös erilaisissa päätettyissä työtehtävissä toimivat ja freelancerit elävät epävarmuuden ajassa. Milläs suunnittelet omaa talouttasi tai oman työuran pidentämistä julkisen talouden kestävyysvajeen poistamiseksi henkilökohtaisin ponnisteluin kun julkisesta rahoituksesta riippuvaisen Ylen rahoituskriisi jatkuu ja jatkuu.

Lisää liksaakin pitäisi saada. Inflaatio prosentti pyörii jo päälle kolmen, karut luvut kertovat että kuluttajahinnat nousivat huhtikuussa 3,2 prosenttia vuodentakaisesta. Maaliskuussa vuosimuutos oli 3,3 prosenttia. Kuluttajahinnat ovat olleet Suomessa nopeammassa nousussa kuin euroalueella. Jos tällä ei ole merkitystä tuleviin työmarkkinaneuvotteluihin ja niissä esitettäviin palkankorotusvaatimuksiin niin milläs sitten?

Epävarmuuden markkinoilla on myös uuden mahdollisuus. Tilastokeskuksen tuoreimpien saatavilla olevien tilastojen mukaan kulttuuriammateissa työskentelee 82 700 ihmistä ja kulttuurin ja joukkoviestinnän alalla toimii 15 350 yritystä, joiden liikevaihto on yhteensä 14 miljardia euroa.

Ei pidä olla vaatimattomia, luovilla aloilla on nyt mahdollisuus nousta työllisyyden ja talouskasvun vetureiksi. Tätä on jo toistettu riittävän monta kertaa. Luovuudella ja kulttuurilla on meille tärkeä merkitys. Nyt on hallitusherroilla näytön paikka myös siitä, miten luovien alojen toimintaedellytyksiä edesautetaan ja pidetään kiinni myös tekijänoikeuksista.

Freelancereille ja luoville aloille tyypillisten päätettyjen työsuhteiden tekijöille on turvattava myös ns. normaalia palkkatyötä tekevien tasoinen sosiaaliturva. Kokemukset parilta viime vuodelta osoittavat, että luovan työn tekijöille ja yksin yrittäjille on turvattava tasapainoinen neuvotteluasema heidän sopiessaan työnsä tulosten ja tuotteidensa käytöstä. Tässä on kyse työpaikoista ja alan edunvalvontajärjestöille kiireellistä puuhaa ja viestitettävää hallitusherroillekin asti.

*Jari Niemelä
YOT:n puheenjohtaja*

Seppo Sarkkinen

50-vuotisjuhla järjestettiin 26.3. Radisson BLU hotelissa Tallinnassa. Juhlan juonsivat Marjo Lehikoinen ja Jari Mäkäräinen. Juhlaan osallistui Suomesta 400 henkilöä.

Viisikymmppinen RTTL juhli tyylikkäästi ja rennosti Tallinnassa

Katso lisää kuvia: www.rttl.fi

Juhlat kuvasi Hannu Puukko

Juhlassa palkittiin luottamusmiehiä, kutsuttiin kaksi uutta kunniajäsentä ja luovutettiin RTTL:n kultaisia rintamerkkejä ansioituneille entisille ja nykyisille RTTL:n aktiiveille. Eturivissä vasemmalta Jussi Tuominen, Eero Toukkari, Tarja Hakulinen, Helvi Kolehmainen ja Matti Santajärvi. Takarivissä vasemmalta Risto Astikainen, Arvo Ahlroos, Tomi Peurakoski, Seppo Puttonen, Esko Seppänen, Jari Niemelä, Reijo Nykänen ja Arne Wessberg.

Ylen toimitusjohtaja Lauri Kivinen ja henkilöstöjohtaja Liisa Ojala-Walker onnittelmassa merkkipäivää viettävää yhdistystä. Vuoroaan odottavat Svenska Ylen johtaja Annika Nyberg-Frankenhaeuser, Julkaisut -yksikön johtaja Olli-Pekka Heinonen, lakiasiain johtaja Katri Olmo, lakimies Jarmo Korhonen ja HR-päällikkö Sami Toiviainen. Onnitteluja vastaanottamassa YOT:n puheenjohtaja Jari Niemelä RTTL:n puheenjohtaja ja Tapio Rähä.

Lämminhenkinen 50-vuotisvastaanotto

RTTL:n 50-vuotisjuhlavastaanotto yhteistyötahoille järjestettiin 16.4. Hotelli Vaakuunan 10. kerroksessa tilausravintola Kaarteessa. RTTL:ään onnittelivat muun muassa Yle, MTV Media, Nelonen Media, Journalistiliitto ja sen yhdistykset, Näyttelijäliitto, Kopiosto ja Satu ry. Kiitos kaikille merkkipäivää muistaneille!

Kollegat Helsin Sano-
malehtimiesyhdistyk-
sestä (HSY) kävivät
onnittelemassa pyöreitä
täyttävää RTTL:ää.
Puheenjohtaja Hannu
Aaltonen, asiamies
Varja Arola ja toimis-
tonhoitaja Jaana
Virtanen tulossa
vastaanotolle ravintola
Loisten Kaarre -
kabinettiin.

Lisää kuvia: www.rttl.fi

Pekka Laine RTTL:n 50-vuotisjuhlassa:

Yleisradiolla ratkaiseva merkitys sähköisen median tulevaisuudelle

Kun Radio- ja Televisiotoimittajien Yhdistys perustettiin, Suomen tv-toiminta oli lapsenkengissä, ja perinteikkäälle radiolle riitti Suomessa yksi valtakunnallinen lähetyserkko. Toinen eli rinnakkaisohjelma oli juuri valmistumassa. Uutisia lähetettiin radiossa ja televisiossa parikymmentä minuuttia päivässä ja yleisö päästettiin yöpuulle hyvissä ajoin. Suurinta osaa nykypäivän ohjelmistoista ei ollut kukaan vielä keksinyt.

Lapsenkengissä oli alkuunsa ammattiyhdistyskin. Ensimmäisiltä vuosilta ei monista tiedetä edes sitä, ketkä kuuluivat yhdistyksen hallitukseen. Joko pöytäkirjoja ei välitetty kirjoitella tai joku on ne hukannut.

Järjestys ammattiyhdistyksessä saatiin varsin nykyaikaiselle tolalle tultaessa kiihkeälle 70-luvulle. Sisäinen järjestötoiminta oli vilkkaimmillaan, mutta niin oli myös ulkopuolinen kiinnostus sellaisessa mitassa, että asiaa on nykypäivän oloissa vaikea ymmärtää, ellei ole sitä itse kokenut. Esimerkiksi syksyllä 1972, kun RTTL:n vuosikokous oli valinnut hallituksen seuraavalle vuodelle sekä Uusi Suomi että Aamulehti otsikoivat näyttävästi liki samoilla sanoin: “Ylen kommunistien hegemonia vahvistui.” “SKDL enemmistöön RTTL:n hallituksessa.” Hallituksen jäsenten puoluekannat tai -sympatiat käytiin läpi nimi nimeltä, mutta niissä sentään Uuden Suomen ja Aamulehden tiedot poikkesivat hiukan toistaan.

Vuonna 1975 pitkä järjestökäsittely tuotti ajan henkeen kuuluvan periaateohjelman. Monet asiat toistuvat nykypäivänkin toimintasuunnitelmissa, mutta jotkut ovat auttamattomasti vanhentuneet. Esimerkiksi näin me aikanaan päätimme: “Mainonta ei kuulu radio- ja tv-toiminnan tehtäviin. Niin kauan kuin mainoksia lähetetään, sen on tapahduttava kansanvaltaisesti valvotun radio- ja tv-toiminnan puitteissa. Mainokset eivät saa katkaista ohjelmaa.” Joiltain osin maailman meno ja ympäröivä yhteiskunta eivät ole lainkaan piitanneet RTTL:n periaatteista.

Valtavia mullistuksia

Sähköisessä viestinnässä on tapahtunut viimeisen parinkymmenen vuoden aikana tavaton rakennemuutos lähes kaikessa. Monopoli-yleisradiosta, jota MTV televisiossa avusti, on siirretty hajautuneeseen sähköiseen mediaan.

Digitalisointi viimeisteli television sirpaloitumisen. Ilmaisia televisiokanavia Suomessa näkyy parisenkymmentä, mutta kaapeli-tv, laajakaista, satelliitit ja maksu-tv nostavat kanavamäärän kolminumerosiin lukuihin. Radiokanavia on paikallisradiot yhteen laskien kuultavissa muutamia kymmeniä, valtakunnallisiakin Yle-kanavien lisäksi kymmenkunta.

Rakennemuutos on koskenut rajusti myös ohjelmistoa. Siihen sisältyy paradoksi: journalismin ja erityisesti uutis- ja ajankohtaisjournalismin määrä on lisääntynyt huomasti, mutta samaan aikaan fiktion ja viihteen osuus on kasvanut moninkertaisesti, joten samalla kun journalismi on lisääntynyt, sen osuus on pienentynyt.

Muutosten aika on pitänyt alan työntekijöitä kaiken aikaa epävarmuuden tilassa. Yleisradion rahoitus on ollut välillä krii-

Kuvat: Hannu Puukko

Pekka Laine on SJL:n entinen puheenjohtaja ja RTTL:n kunniajäsen.

sissä, välillä hämärän peitossa kohta 30 vuotta. MTV3 taas on takonut ajoittain rahaa kiivaasti ja sitten tasapainottanut tilejään työntekijöitä ulkoistamalla. Alan uusien yritysten toiminta on ollut monin tavoin epävakaa pohjalla.

Journalistiliitto on saanut vuosien ponnistuksin solmituksi kahdeksan radio- ja televisiotyötä koskevaa työehtosopimusta. Tässä suhteessa tilanne on parantunut ja viime vuosina kokonaan vailla sopimusturvaa olevien keikkatyöläisten osuus on käynyt varsin vähäiseksi. Tällä hetkellä ei voi kuitenkaan elättää suurtakaan toivetta, että sähköiseen viestintään voisi syntyä kaikkea ohjelmatyötä koskeva yleissitova työehtosopimus.

Suuri ratkaisu julkisesta palvelusta

Sähköisen viestinnän tulevaisuuden kannalta ratkaiseva askel otetaan itse asiassa hyvinkin pian. Sillä, miten Yleisradion toimintaedellytykset turvataan ja julkisen palvelun tehtävä määritellään, on koko televisio- ja radiotoimintaa koskien aivan ratkaiseva merkitys. Tämä ratkaisu on tärkeä alan ammattilaisille, mutta vähintään yhtä paljon intressiä näyttää olevan julkaisualan liike-elämällä, jonka mielestä julkinen palvelu pitäisi sulkea ulos sellaisista hankkeista, jotka ovat taloudellisesti kiinnostavia.

Alan kädenväännöissä näyttää usein unohtuvan se, että julkisen palvelun toimintaedellytykset ovat kaikkein ratkaisevimpia yleisön kannalta. Yleisradion harteilla on sekä radiossa että televisiossa paljon sellaista kansalaisille tärkeää ja mieluista ohjelmaa, jota kukaan ei ilman Yleisradiota tekisi. Eikä tässä ole kyse pelkästään hartaus- tai saamelaisohjelmista, vaan paljon muustakin laadusta, jota tapaa pääasiassa YLE:n kanavilla.

Yleisradion toimintaedellytysten kaventaminen ei tarkoittaisi sitä, että muu radio- ja televisiomaailma tulisi kilvan korvaamaan vähentyvää asiasisältöä ja journalismia. Päinvastoin: tilanne houkuttelisi tavoittelemaan viestinnässä liikkuvia euroja entistä kevyemmällä eväillä. Tutkimuksethan osoittavat, että mitä laadukkaampi yleisradiotoiminta maassa on, sitä laadukkaampi siellä on myös kaupallinen radio ja televisio.

Yksi varma kehityspiirre on perinteisten viestinten ja Internetin tai sen myöhempien seuraajien integroituminen. Mitä kaikkea siinä tapahtuu, on vaikea ennakoita, kun emme tiedä edes sitä, millaisia uusia laitteita ja mahdollisuuksia meillä on viiden vuoden kuluttua. Televisiossa jo maksukortti, tallentava digiboksi tai puhelinoperaattorien laajakaistapalvelut ovat olleet mullistuksia, mutta ei kait kukaan luule kehityksen tähän loppuvan. Tärkeää on, ettei julkista palvelua sysätä tämän kehityksen sivustakatsojaksi.

Katse eteenpäin

Vaikka erityisesti televisio jatkaa viihteellistymistään tästä eteenpäinkin, en jaksakaan olla huolissani journalismin asemasta. Sen laatua pitää tietysti aina vaalia. Mutta viime aikojen politiikan ja talouselämän koukerot, luonnonmullistuksista ja kriiseistä puhumattakaan, ovat näyttäneet, että journalismi on edelleen median selkäydin.

Yksi uusi toimintalinjan muutos on ollut jo jonkin aikaa nähtävissä. Tähän asti YLE on ollut tekninen edelläkävijä, mutta se on saanut maksaa myös uranuurtajalle kuuluvat laskut ja kantaa myös muille – eritoten viestintä- ja liikenneministeriölle – kuuluvia vastuita. Esimerkiksi television digitalisoinnissa Yleisradio joutui syylliseksi ja selittelijäksi aivan muualla tehdystä yhteiskunnallisesta päätöksenteosta. Nyt YLE näyttää-

kin ottaneen uudenlaista roolia, kun se esimerkiksi teräväpiirto-lähetyksissä on siirtynyt takariviin.

Oma lukunsa saattaa tässä muutoksessa olla urheilu, juuri tällä hetkellä ennusmerkit ovat entistä vahvemmat. Tolkuttomiin hintoihin nousseet lähetysoikeudet ovat siirtämässä urheilun pääosin kaupallisille maksukanaville, ja siellä televisiointioikeuksien hinnat asettuvat ajan mittaan kysynnän edellyttämälle tasolle. Tämä voi olla kokonaisuuden kannalta hyväksi, kun julkisen palvelun yhtiöt eivät suostu lypsylehmän asemaan.

Varma edunvalvontataistelu lähitulevaisuudessa koskee tekijänoikeuksia. Puolustustaistelua niiden säilyttämiseksi on käyty kohta 30 vuotta. Vaikka tekniset edellytykset hallita tekijänoikeuksia ovat digitaalisessa maailmassa koko ajan parantuneet, ei ns. kustantajataho ole osoittanut pienintäkään halua luoda tekijänoikeuden taloudellista hyvittämistä koskevia järjestelmiä. Päinvastoin: kaikesta vanhastakin pitäisi päästä eroon ja aineistojen vapaa hyödyntäminen halutaan yksin kustantajan haltuun. Tässä hankkeessa vastapuolen panokset ovat koventuneet kaiken aikaa. Onneksi toimittajilla ovat yhteistyökumppaninaan taitelijajärjestöt, sillä heille tekijänoikeuksien merkitys on aivan ratkaiseva.

Näissä merkeissä ohjelmatyöntekijät suuntaavat uusille vuosikymmenille. Työnantajayrityksiä tulee ja menee vaikka tärkeimmät ovat samat kuin tänäänkin, ammattien sisällöt muuttuvat moneen kertaan, tämän tästä on sopeuduttava taas kerran uusiin organisaatioihin, tekniikasta otetaan aina kaikki irti ja vähemmällä väellä tehdään enemmän tulosta. Tämän kaiken kohtaamiseksi on hieno asia, että ohjelmatyöntekijöillä on yhteinen järjestö RTTL ja että se on saman katon alla kaikkien journalistien yhteisessä järjestössä. Tämä ei ole itsestään selvää, vaan historian tulosta.

Juhlapuhe Radio- ja Televisiotoimittajien Liiton 50-vuotisjuhla Tallinnassa 26.3.2011

Pekka Lainen toimi Suomen Journalistiliiton puheenjohtajana vuosina 1992-2006 ja RTTL:n puheenjohtajana vuosina 1986-1988.

Hannu Puukko

RTTL:n 50-vuotisjuhlissa esiintyi muun muassa Ivo Linna ja Rock Hotel. Vuonna 1979 teki TV2 musiikkisarja Iltatähdestä Eestin TV:n kanssa yhteistyöohjelman Öhtutäht. Ennakotutkimusmatkalla Tallinnassa ohjelman pääesiintyjä Ivo Linna antoi Matti Rosvallille ja Jussi Tuomiselle 10 dollarin setelin 'salakuljetettavaksi' Suomeen luvaten käydä lunastamassa sen joskus. Kuultuaan että Ivo esiintyisi liiton juhlissa, päättivät Tampereen herrat, että yli 30-vuotinen odottelu saa loppua, ja palauttivat laulajalle tämän 10 dollaria, tosin ilman korkoja.

Ruusuja ja risuja

Sydän on pakahtua kaikesta huolesta. Yleisradion rahoituskriisi on suuri huoli. Tilanne on suorastaan historiallinen: Yleisradio karsii ostojaan freelancereilta ja itsenäisiltä tuotantoyhtiöiltä – joille monet freelancerit tekevät töitä. Freelancereilla teetetävän työn loppuminen tai radikaali väheneminen on tosiasia niin Ylessä kuin tuotantoyhtiöissäänkin. Monet hankkeet ovat yksinkertaisesti kaatuneet tai niitä on lykätty hamaan tulevaisuuteen.

Erityisen uhan alla ovat dokumenttielokuvat, sillä Yleisradio aikoo leikata kotimaisten uusien laatudokumenttien rahoituksesta 40 prosenttia ensi syksynä. Leikkaamista helpottaa se, että dokumenttielokuva menettää ohjelma-aikaa, kun Ykkösdokumentti ja Dokumenttiprojekti yhdistetään. Hirvittävä takaisku jokaiselle, joka rakastaa dokumenttielokuvaa ja suoranaisten kuolinisku monelle tekijälle!

Tässä yhteydessä on tärkeää muistaa, että helppoa ei ole myöskään Yleisradion vakituisella väellä, jonka työmäärä on kasvanut osin kohtuuttomasti.

Joillekin freelancereillekin töitä toki riittää. Heillä on muita murheita. Murheet liittyvät jaksamiseen ja olemattomaan oikeudelliseen asemaan työpaikalla. Joukossamme on monia, joita hypyytetään “tarvittaessa töihin” ja pidetään jatkuvassa epävarmuudessa tulevaisuuden suhteen. Lisäksi alalla on monia, joita eivät suojele edes minimaaliset työehtosopimukset. He työskentelevät paikallisradioissa ja tv-tuotantoyhtiöissä, jotka eivät kuulu työnantajaliittoon.

Lainaan yhtä jäsentä, joka kertoo omasta tilanteestaan näin: “Työelämä on pettänyt mut pahan kerran. Olen ponnistellut ihan turhan takia jo vuosia. Pätäkötöitä, työttömyyttä, aina saa tapella omista oikeuksistaan, kun tuotantoyhtiöt eivät tiedä tai kusettavat kaikissa palkka- yms. asioissa. Palkkakuittia (jos sen saa) pitää lukea suurennuslasin kanssa, että kaikki on maksettu oikein. Jos valittaa, ei saa enää töitä. –”

“

Yleisradion rahoituskriisi on suuri huoli.”

Mitä siis tehdä? Yleisradion tuottajia ja tilaajia FAO muisti Kukan päivän tervehdyksellä. Tarkoitus oli olla liikkeellä vappuna, jolloin uusi Yhtyneet-sopimus täytti yhden vuoden, mutta myöhästyimme hieman ja jaoimme ruusuja ja Yhtyneet-sopimuksia Ylen tuottajille Kukan päivän merkeissä. On niin työntekijän kuin työnantajankin etu, että meillä on Yleä ja Maikkaria sitova minimiit määrittelevä työehtosopimus.

Tuotantoyhtiöissä työskentelevien työhyvinvointia ja -pahoitvointia FAO on luvannut kartoittaa ensi syksynä. Tv-tuotantoyhtiöt ovat Journalistiliitollekin harmaata aluetta, jonka tekemisistä ja tekemättä jättämisistä meillä ei ole tarkkaa tietoa, koska sopimuksiakaan ei ole. Toivon, että tavoitamme mahdollisimman monta ihmistä, saamme tietoa työehdoista ja -tilanteesta ja voimme myös puuttua epäkohtiin.

Yleisradion rahoituskriisiin ja freelancertyön boikottiin puutuimme Pohjoismaisten journalistiliittojen freelance-osastojen hallitusten välisessä kokouksessa Tanskan Helsingörissä toukuuun puolivälissä. Toivoimme solidaarisuutta pohjoismaisilta kollegoilta ja kokous lähettikin vetoituksen Suomen eduskunnalle, Liikenne- ja viestintäministeriölle ja Yleisradion johdolle. Pohjoismaiset freelancerit vastustavat Ylen leikkauksia ja kehottavat eduskuntaa ratkaisemaan Ylen rahoituskysymyksen mahdollisimman pian, jottei tilanne pitkittyisi.

Näissä merkeissä tähyämme kohti kesää: ankeista ajoista huolimatta toivotan hyvää ja virkistävää kesää jokaiselle! Aurinkohan paistaa risukasaankin.

KIRSI MATTILA
FAO:n puheenjohtaja
kirsimattila@kolumbus.fi

Ylen vanhat freeuusinnat korvataan Kopioston kautta

Ylen freelancereiden Yhtyneet-sopimuksella tekemien, vanhojen ohjelmien uusinoista maksetaan uusintakorvaukset Kopioston kautta. Tänä vuonna Kopiosto-maksatus tapahtuu ensimmäisen kerran ja se koskee vuonna 2010 uusittuja vanhoja ohjelmia. Vanhoilla ohjelmilla tarkoitetaan ennen elokuuta 2007 ensilähetettyjä ohjelmia.

Vuosina 2006–2007 Ylen ja Journalistiliiton välillä neuvotellun ja kesäkuussa 2007 sovitun digisopimuksen mukaan Yhtyneet-sopimuksen radio- ja tv-liitteiden uusintakorvauksia laskettiin asteittain ja ensilähetysten palkkioita korotettiin.

Välivaiheessa, elokuusta 2007 joulukuuhun 2009, ohjelmien ensilähetyspalkkiot nousivat ja uusintakorvaus aleni. Palkkioita korotettiin 1-20 prosentilla: mitä teostyyppisemmästä ohjelmasta oli kyse, sitä suurempi oli korotus. Samalla uusintakorvaus aleni perinteisestä 50 prosentista 20 prosenttiin. Lisäksi otettiin käyttöön 30 vuorokauden ensilähetys- ja uusintajaksokäsitteet, ja Ylen omien verkkosivujen nettikäytöstä alettiin maksaa yhden prosentin suuruista korvausta.

Kokonaan uusintakorvauksista luovuttiin 1.1.2010. Yle ei enää maksanut tekijöille uusintakorvauksia ensilähetyksistä, ja vanhat uusinnat siirtyivät Kopiosto-maksatukseen.

Vuoden 2010 alusta freelancereiden tekemien ohjelmien ensilähetyspalkkioita korotettiin toistamiseen digisopimuksen perusteella. Korotukset olivat ohjelmatyyppin mukaan 1-12 prosenttia. Teostyyppisimmissä, kuten dokumenteissa korotukset olivat tälläkin kertaa suurimmat. Uusintakorvauksia ei tämän jälkeen tehdyistä ohjelmista makseta, vaan uusintojen osuus sisältyy Yhtyneet-sopimuksen ensilähetyspalkkioihin.

Esiintyjäliitteen uusintakorvauksista luovuttiin jo vuonna 2007 ja samalla liitteen tariffeja korotettiin 10 prosentilla. Kääntäjien uusinoista taas on sovittu erillissopimuksella Ylen kanssa.

Kopioston uusintakorvauspotti

Yleisradio maksaa Journalistiliitolle vanhojen ohjelmien uusinoista vuosittain kertakorvauksen, jolla kompensoidaan uusintapalkkioiden poistaminen 1.1.2010 alkaen.

Summa määräytyy television uusintalähetystuntimäärän muutoksen perusteella.

Tarkastelun kohteena ovat YLEn sellaisten omatuotantoisten ohjelmien (pl. uutiset, fiktio, elokuvat, opetusohjelmat) uusintalähetystunnit, joiden ensilähetys on tapahtunut ennen vuotta 2008. Tarkasteluun otetaan jatkossa radion vastaavat uusintalähetystuntimäärät, mikäli ne ovat saatavissa. Perinteisesti radion uusintakorvausten osuus koko uusintakorvauspotista on ollut noin 30 prosenttia.

Vuonna 2010 tarkastelun kohteena oleva television uusintalähetystuntimäärä oli 340 tuntia, ja maksettujen uusintakorvausten kokonaismäärä 84 869 euroa.

Ylen maksamaa kertakorvausmäärää korotetaan vuosittain 8 prosentilla, mikä kattaa Kopioston edelleen maksukustannuksia.

Television freeuusinnat ovat tarkasti tiedossa, sillä Ylen ja Kopioston kanssa sovitun mukaisesti Yle toimittaa Kopiositolle korvausten maksamista varten kaikkien tv-kanavien lähetystiedot sekä YLEn Uusinnat-tietojärjestelmän sisältämät tiedot Yhtyneet-sopimuksen perusteella maksetuista palkkioista vuosilta 1993 - 2009.

Vuoden 2010 aikana uusittujen vanhojen ohjelmien uusintapalkkiot televisio-ohjelmien tekijöille tilitettiin Kopiostosta jo huhtikuun puolivälissä. Radio-ohjelmia tekeville freelancereille vanhojen ohjelmien uusintakorvaukset maksetaan Kopiostosta kesäkuun aikana. Mikäli olet korvauksiin oikeutettu, etkä ole saanut maksua kesäkuun loppuun mennessä, ota yhteyttä Rainer Valliukseen (rainer.vallius@kopiosto.fi). Ilmoita hänelle ohjelman nimi ja tuotantonumero, ensilähetysaika ja milloin ja millä kanavalla ohjelma uusittiin sekä omat henkilötietosi.

Journalistiliitto ja Freelance-ammattiosasto FAO selvittävät tämän vuoden aikana, miten radion uusinnat voitaisiin jatkossa ottaa huomioon uusintakorvauksen määrässä ja tilityksessä.

Lisäksi seuraamme uusintojen suhdetta ensilähetyskysymyksiin. Ylen kanssa sovittiin jo 2007, että uusintapalkkioiden poistamisella ei tavoitella ensilähetysten ja uusintalähetysten suhteellisten osuuksien muutosta verrattuna sopimushetkellä (14.6.2007) vallinneeseen ensilähetysten ja uusintalähetysten käytäntöön.

Vielä sana radiodokumenteista

Radiodokumentit ovat olleet vanhojen ohjelmien Kopiosto-maksatuksen piirissä sen jälkeen, kun näihin saatiin sovitua uusi tariffi Yhtyneet-sopimukseen kevään 2010 Yhtyneet-työehtosopimusneuvotteluissa.

Radiodokumenteissa ratkaiseva päivä on 1.5.2010. Sitä ennen radiodokumentit eivät ole olleet miltään osin digisopimuksen piirissä, vaan Yle on velvollinen korvaamaan uusinnat suoraan tekijöille Yhtyneet-sopimuksen 50 prosentin mukaan.

*Petri Savolainen
edunvalvontajohtaja, SJL*

Vielä kerran uusintakorvauksista

Freelancereiden Yhtyneet-sopimuksella tekemien ohjelmien uusintakorvauksista luovuttiin kokonaan vuoden 2010 alusta lähtien. Niihin ohjelmatyyppeihin, joita oli uusittu, saatiin korotukset asteittain.

Aikaisemmin uusintakorvauksena maksettiin 50 prosenttia ohjelman ensilähetys hinnasta. Uusintakorvauksista luopumista on kritisoitu ja sen on kerrottu aiheuttavan joillekin tekijöille huomattavia tulonmenetyksiä. Ongelman taustalta löytyy työn hinnoittelussa ollut väärin: usealla uusinnalla on kompensoitu ensilähetysten alihinnoittelua. Kun ohjelma lähetetään vähintään kaksi tai kolme kertaa uusintana, ohjelmakohtainen palkkio on saatu nostettua inhimillisemmälle tasolle.

Kritiikkiä esitettäessä on kuitenkin hyvä muistaa, että korotukset tulivat kaikkiin uusittaviin ohjelmatyyppeihin. Samalla palkkioiden korotuksen kerryttävät eläke- ja muuta sosiaaliturvaa ja vaikuttavat muun muassa työttömyyskorvauksen määrään. Uusintakorvaukset ovat maksua teoksen käytöstä, eivätkä kerrytä eläke- tai muita sosiaalietuisuuksia.

Ongelmia

Kun freelancereiden palkkioita korotettiin, Ylen toimituksista kuului napinaa, että he eivät olleet osanneet ennakoida hintojen nousua ja joissakin paikoin korotuksia pidettiin jopa kohtuuttomina. Toimituksissa ei osattu laskea, että nyt oli oikeus uusien ohjelmien korvauksista loputtomasti. Tieto uusintakorvaussopimuksesta ei kulkenut talon sisällä. Toimituksissa otettiin huomioon palkkioiden nousu, mutta ei kunnolla ymmärretty, mistä tämä johtui. Lisäkustannuksia Ylelle ei tullut, sillä yhtiö käytti saman verran rahaa korotettuihin palkkioihin kuin mitä se oli aikaisemmin käyttänyt ensilähetyspalkkioihin ja uusintakorvauksiin. Saman aikaisesti yhtiö osti yhä vähemmän työtä Yhtyneet-sopimuksella, joten yhtiön freeostoihin käytetty summa pieneni huomattavasti.

Tekijätietojen merkitseminen tärkeää

Sopimuksia ei voida tehdä taannehtivasti, joten ratkaistavaksi jäi mitä tehdään vanhoille uusinnoinnille eli ennen vuotta 2008 tehdyille ohjelmille. Asiasta päästiin sopimukseen Ylen ja Journalistiliiton välillä viime keväänä. Tilitys tapahtuu siten, että Yle siirtää vuosittain uusinnoinnista maksettavan summan Kopiostoon, joka tilittää korvaukset edelleen uusittujen ohjelmien tekijöille. Tilitykset perustuvat Yleltä saatuihin palkkio- ja ohjelmatietoihin.

Yle toimittaa vuosittain Kopiostolle tiedot kaikista Ylen kanavilla lähetetyistä televisio-ohjelmista ja niiden tekijöistä. Radion puolella on ollut vaikeaa saada tietoa tekijöistä, koska tiedot merkitään järjestelmiin vajavaisemmin kuin television puolella. Uutta tietojärjestelmää ei tarvitse kuitenkaan luoda vaan nykyinen *radioman*-järjestelmä mahdollistaisi tarvittavien tietojen kokoamisen.

Nyt toivomme tuottajilta apua, että he merkkaisivat radiomaniin uusittavan ohjelman ensilähetyspäivän, tuotantonumeron ja toimittajakohtaan sen, että kyseessä on freelancer.

Nyt maksuun tulevat vuoden 2010 vanhat uusinnat. Television uusinnat ovat lähteneet jo maksuun, koska tekijätiedot olivat saatavissa. Radion vanhoista uusinnoinnista maksetaan korvaukset kesäkuussa.

Freelancer, jos tiedät että vanhoja televisio-ohjelmiasi on uusittu vuonna 2010, etkä ole saanut korvausta ota yhteyttä Kopiostoon Rainer Valliukseen. Jos radio-ohjelmiasi ei ole tullut korvauksia syyskuun loppuun mennessä ota yhteyttä Kopiostoon Rainer Valliukseen.

ANNA-LIISA HAAVIKKO

SJL:n hallituksen jäsen, FAO:n puheenjohtaja vuosina 2006-2008

Timo-Erkki Heino sai kolmannen Lumilapionsa

Tutkivan journalismin yhdistys palkitsi **Timo-Erkki Heino**n toimittaman tv-ohjelman *Verovapaa vyöhyke*. Ohjelman taustatoimittajana oli **Petri Ikonen**. Ylen MOT-ohjelmassa lähetetyn tv-ohjelman lisäksi vuoden parhaaksi tutkivaksi jutuksi valittiin **Paula Sallisen** Sunnuntaisuomalaisessa julkaistun artikkelin *Neidonmetsästäjät*.

Lumilapiot ja kunniakirjat jaettiin 20.4. Helsingissä.

Verovapaa vyöhyke paljastaa, ketkä ovat hyötynet viime vuosikymmenten verouudistuksista. Ohjelmaa varten on käyty läpi suuri määrä verotietoja. Ohjelma paljastaa kiinnostavalla tavalla sen, että yhteiskunnan arvovalinnoilla on todellisia seurauksia.

Timo-Erkki Heino on palkittu aiemmin Lumilapio-palkinnolla vuonna 2001 Ykkösdokumentista *Suomi ylös – palkat alas* ja vuonna 1996 ohjelmasta *Pankkilaskun maksajat*.

Palkitut nimesi Tutkivan journalismin yhdistyksen hallitus. Arvioinnissa otettiin huomioon jutun teossa käytetyt menetelmät sekä toteutus ja yhteiskunnallinen merkitys.

Journalisminpäivät 14.10.

Journalisminpäivät järjestetään tänä vuonna Messukeskuksessa ja iltatilaisuus Bottalla. Järjestelyistä vastaa Journalistisen kulttuurin edistämissektori Jokes. RTTL on mukana valmistelemaan mm. Näytä ja kerro -pajaa, jossa työtään esittelevät muun muassa Lumilapio-palkinnon saaneet.

Antoisa seminaari Helsingörissä

Kolmetoista faolaista matkusti jokavuotiseen pohjoismaiseen freetoimittajien seminaariin, joka pidettiin tänä vuonna Tanskan Helsingörissä. Isäntäjärjestö Freelance Gruppen Tanskan journalistiliitosta oli valinnut seminaaripaikaksi LO-skolenin kongressikeskuksen. Tämä arkkitehtonisesti merkittävä rakennuskompleksi sijaitsee aivan Tanskaa ja Ruotsia erottavan Juutinrauman tuntumassa. Seminaarin teema oli *Global Journalism* ja jokaiselle päivälle oli kolme eri ohjelmakohtaa, joista valittiin yksi. Esimerkiksi tanskalainen **Puk Damsgård Andersen** kertoi työstään otsikolla *“Female freelancer in Afghanistan and Pakistan”*. Ensimmäisen päivän iltana halukkailla oli myös mahdollisuus katsoa palkittu dokumenttielokuva *“Armadillo”*, josta oli tarkoitus järjestää keskustelutilaisuus dokumentin tekijän **Janus Metz Petersenin** kanssa. Ikävä kyllä ulkomailla ollut Metz Petersen ei lentosotkujen vuoksi päässyt paikalle.

Toisena päivänä journalisti **Ulla Lund** ja valokuvaaja **Peter Hauerbach** kertoivat juttumatkoistaan eri puolilla maailmaa. Sunnuntaina freetoimittaja **Rasmus Thirup Beck** kertoi kunnianhimoisesta *“Face the climate”* –projektista, jossa tavoitteena oli kuvata ilmastonmuutosta 13:ssa kohteessa eri puolilla maailmaa. Kovin haaste näytti olleen rahoituksen järjestäminen. Projekti saatiin kuitenkin toteutettua, mutta kohteiden määrä rajoitettiin yhdeksään.

Viimeisenä päivänä eniten kuulijoita keräsi norjalainen huippuvalokuvaaja **Roger Brendhagen**. Hän oli tuonut luentosaliin myös rekvisiittaa, kuten telttoja ja kameroita.

Isännät olivat myös järjestäneet käynnin Kronborgin linnaan, joka tunnetaan *“Hamletin linnana”*. Oppaan mukaan Shakespearen on täytynyt Hamletia kirjoittaessaan olla perillä Tanskan hovin henkilöistä ja tapahtumista. Tanskassa linna kuitenkin tunnetaan tarusankari Holger Danskesta, jonka sanotaan nukkuvan holvissa linnan alla ja palaavan aina auttamaan Tanskaa maan joutuessa hätään. Kiertokäynnin jälkeen saimme nauttia lyhyen katkelman Hamletista kahden näyttelijän esittämänä.

Perinteinen pesäpallo-ottelu jouduttiin perumaan sateen takia, mutta sen korvasi mukava juttuhetki kollegoiden kanssa olutta nauttien. Ruoka oli erinomaista. Tarjolla oli aina kalaa eri muodoissa ja äyriäisiä, runsaita salaatteja ja suussa sulavia jälkiruokia. Lauantaina pidettiin juhlaillallinen. Euroviisujen loppukilpailun hengessä ohjelmassa oli myös pohjoismainen laulukilpailu. Kisan voitti hienon bluesnumeron esittänyt Norja, joka on myös seuraavan freeseminaarin isäntämaa.

Av-kääntäjä **Tytti Heikkilä** kertoi Suomen av-kääntäjien järjestäytymisestä. Hän kuvasi yksityiskohtaisesti, miten eri tuotantoyhtiöissä hajallaan työskennelleet kääntäjät löydettiin ja saatiin aktivoitua. Aihe kiinnosti muiden pohjoismaiden edustajia myös epävirallisissa keskusteluissa.

Mirja Metsola ideoi ja laati vetoimuksen, jossa vaaditaan Suomen eduskuntaa pikimmiten ratkaisemaan Yleisradion rahoituskysymys, jotta nykyisten kululeikkausten aiheuttama freelancereiden lisääntynyt työttömyys ei jatkuisi. Vetoimuksen allekirjoittivat kaikki Skandinavian journalistiliittojen freelance-osastot. Vetoimus on lähetetty Suomen eduskunnalle, liikenne- ja viestintäministeriölle ja Yleisradion johdolle.

PÄIVI MUSTAJÄRVI
av-kääntäjä, FAO:n sihteeri
paivi.mustajarvi@welho.com

Kirsi Mattila

Kääntäjät Riikka Soini-Ferraguto ja Päivi Mustajärvi osallistuivat pohjoismaiseen freelancerseminaariin Helsingörissä.

Kamalaa persut, kamalaa ...ja jellonat

Ihanaa Jellonat, ihanaa! Jääkiekko on maailman tärkein asia silloin kun Suomi kohtaa Ruotsin. Ent. siirtomaaherra ja hitlerin rautamalmitoimittaja, nykyinen maailman moraalinen omatunto yleensä voittaa kohdalle sattuvat Suomi-Ruotsi jääkiekkomaatottelut. Ja sehän harmittaa ja kirpaisee enemmän kuin jollekin toiselle häviäminen. Oikeastaan se harmittaa enemmän kuin kellekään toiselle häviäminen. Siksi voitto Ruotsista on niin ihanaa ja hunajaa, ettei sitä kestä selvin päin.

Sehän on kulttuurisokki, kun suomalaiset takovat 6-1 voiton niistä ylimielisistä svedupelleistä. MM-matsi ja voitto ent. riisomaaherrasta yhdisti kansakuntaa enemmän kuin Linnanjuhlat. Puoli Suomea tuijotti telkkarista Suomen joukkueen leikkisän vapautunutta peliä lumoutuneena, Linnajuhlien kolttukavalkadin arvostelu jäi suosiossa toiseksi. Näin tuli todistettua, että suomalaiset eivät ole negatiivisia. Kansanhuvina perinteinen juhlapukujen arvostelu ei pärjää suosiossa iloiselle perhetapahtumalle, joka yhdistää kaikki tai ainakin puolet suomalaisista. "Poika" tuli kotiin .ja saunaan .ja siinä välissä remonttiin & ehostukseen.

Mutta mitä teki se kuuluisa media? Pärjätäkseen toisen maailmasodan aikaisille ja jälkeisille Sveduille tekopyhydessä media joutui pyörittämään kaikissa mahdollisissa tiedotusväikeissä voitokkaiden Jellonien kannikuvia, videoita ja juutuubeja. Siitä oli sitten tavattoman hurskasta kauhistella kuinka tuhat ja huonotapaiset urheilijat kehtaavat tolleen kannätä .ja vielä kuorma-auton lavalla .ja jopa suoraan pullon suusta. Ihan kamalaa. Vähän niiku abit joka vuosi. Mitähän lapsetkin siitä ajattelevat tai nuoret, joille omat vanhemmat ovat hakeneet kannättävät, kun pikku resukat eivät alaikäisinä saa viinojaan itse hommattua.

Yks näsäviisas täti, joka asuu meillä, mietti mielessään, että mistä pirusta ne viattomat pikku lapsot olisivat ko. kuvamateriaalin saaneet itseään pahentamaan, jos ei just siitä mediasta.

Aamulla se sama täti oli vastassa vessan peilissä eikä se vielä ollut keksinyt kelle pitäisi pujottaa myllynkivi kaulaan, kun ilkeää tolla viisiin turmella näitä viattomia. Siinä Jellonien viinan liukastamalla ajokierroksella silminnäköitä oli varmasti vähemmän kuin niitä, jotka päätyivät ko. turmiollisen tiedon tietäjiksi median toimesta. Ja kuten aina turhanpäiväisen informaation vallatessa yhden kohun maan, niin tälläkin kertaa kaikki lainaavat, copipeistaavat, monistavat ja suoltavat sitä yhtä ja samaa suht mitätöntä "viihdeuutista".

Monen merkittävän asian ja uutisen huomiotta jättämistä puolustellaan usein samalla kulahtaneella löpinällä, ".ku töissä on niin kiire". Seli-seli. Siinä on sääli selityksen maku, kun kerran puhtia riittää siihen, että suunnilleen kaikki tiedotusvärikit tekopyhäilevät voitokkaiden urheilijanuorukaisten kannäilyn ympärillä. MM-kultajoukkueen 40 äijän kannit on pilipalpuuhaa siihen verraten, että sadat tuhannet ns. tavissuomalaiset juovat tasaisen tappavaan tahtiin riskikäytön rajoilla. Kaljaa menee siihen tahtiin, että alkoholimentia kellistää niitä hoitolaitoksiin. MM-kultaa ei sillä vuotuisella viinamäärällä (keskimäärin 10 litraa/hlö) voitettais.

Tavisten tissuttelusta vaikenijat vaikenivat myös siitä millaista esimerkkiä Teppo ja Tiina Tavis näyttävät lapsilleen. Dokamiseen ei tarvita aktiivurheilijoita 16 vuoden välein, kun mallia tulee pakkosyöttönä omassa kotona tasaiseen tahtiin ja juhla-pyhinä tietenkii vedetään vähän reilummat kannit. Sitä ei estä mikään, mutta poliisin kotihälytys joskus keskeyttää jännittävän perhetilanteen.

Oliskos toiveajattelua, että media käsittelee tavisten riskijuomista. Se ei ole yksityisasia, kun perheessä on lapsia, jotka ruokitaan maanantiaamuisin koulun keittiössä viikonlopun nälkäkuurin korvaukseksi. Suomessa on koteja, joissa vanhemmat juovat lapsilisätkin. Ei siinä kasvavia lapsia mietitä, kun viikonlopun ruokarahat hulautetaan omasta kurkusta alas.

Ja sitäkin voisi miettiä, mikä oli The Median laajan ja jatkuvan hurskastelun/huomion vaikutus persujen vaalimenestykseen. Vaalirahakohun jälkeen mainosrahaa käytettiin nuukasti, ja ehdokkaat joutuivat jalkautumaan, ja se on hyvä juttu. Näkevät joskus Kansalaisia. Samalla kun muut taistelivat huomiosta, persut saivat mielettömästi aikaa ja tilaa kaikissa tiedotusväikeissä. Persut eivät tarvinneet kallista vaalikampanjaa, sillä The Media tarjoutui innokkaasti apuun/käyttöön ja hoiti ilmaiseksi mahtavan mainoskampanjan. Ja jytty tuli!

Rohkenen olettaa, että ilman median tarjoamaa julkisuutta, persuja olisi hiukan vähemmän. Kuka haluaa pohtia Omaa Pannostaan persujen vaalimenestykseen .tai vanhempien vaikutusta 10-vuotiaiden lasten juopotteluun.

Joku voisi tehdä sen ensimmäisen jutun, jota sitten me muut voidaan copipeistata ja versioida.

*Yhteistyöterveisin
LeenaM ;)*

Yleisradion suunta, osa 4

Eino S. Repo *et al.* toimittivat 1960-luvun jälkipuoliskolla kolminiteisen pamflettikirjan *Yleisradion suunta*. Tuo trilogia kaipaa nyt päivityksen. Meillä on tervetulleesti ilmestynyt Pentti Riutun *et al.* toimittama teos *Yleisön puolesta* (2004) ja Timo-Erkki Heinon *et al.* toimittama *Yleisradio median murroksessa -teos* (2010).

Mutta tempus fugit, aika rientää, nyt tarvitaan kannanottoja kohti Pasilanmäkeä. Yleisradio on tyystin laiminlyönyt perinteisen julkisen palvelun tehtävänsä. Ennen YLE vielä tuotti oikeita televisio-ohjelmia, nykyisin tarjonta on pelkkiä uutisia ja ohjelma-ajan täytteeksi studion nurkkaan pöydän ääreen sullottuja keskustelu-/puheohjelmia

Studiotuotanto on ymmärrettävästi tuotannollis-taloudellisesti edullisin ohjelman teon ja vaadittavan ohjelma-ajan täytön muoto, mutta mikä oikeuttaa YLE:n ajamaan kaikki esittämänsä ohjelmat vielä säästöyis-tä kahteen, yleensä kolmeenkin kertaan. Tämä sama kierrätysideologia näyttää koskevan niin kotimaisia kuin hankinta-ohjelmiäkin. Ennen hankintaohjelmia nimitettiin vierasvalmisteisiksi tuotannoiksi.

Kierrätys sinänsä on ympäristöstävällinen asenne, mutta jos tv:n katsoja joutuu katselemaan samaa ohjelmaa kolmeen kertaan eikä sen pitäisi myös näkyä kahden kolmanneksen pudotuksena tv-maksuissa.

Perinteinen ohjelmatuotanto takaisin, ohjelmia televisiolta edellytetään, ei pelkästään löysiä jorinoita studion pöydän äärellä.

Sakari Salko
criticus cinematographicus emeritus
ent. YLE:n toimittaja ja tv-kouluttaja

Jatkakaa hyvää työtä!

Lyhyestä yhteisestä ajasta huolimatta haluan kiittää kaikkia, joita olen tavannut liiton puitteissa, hyvistä muistoista ja ammatillisista keskusteluista, ja ihan erityisesti kaikkia YMT:läisiä. Syy siihen, että lähdän liitosta on, että olen perustanut oman yrityksen, MSE Studion.

Suunnitelmat ovat suuret ja halua löytyy. Vaikka on halu ja suunnitelmat, niin kaikki työ ja tuotanto lähtee ihmisestä. Vaikka olen nyt "toisella puolella", niin pidän kuitenkin tärkeänä, että ihmiset viihtyvät työssään ja haluavat tulla töihin joka päivä. Tämä edellyttää, että perusasiat ovat kunnossa. Tämän takia liittojakin on olemassa.

Seuraavista sukupolvista on sanottu, että he menevät projektien, ei työpaikkojen perässä. Ei olla yhdessä yrityksessä pitkiä työjaksoja, ja halutaan tehdä työtä, jolla on tarkoitus. Tältä sukupolvelta ei ole puuttunut mitään. Toisaalta valitetaan pätkätöistä. Muuttuuko työ-elämä vai onko tämä vain haave tälle sukupolvelle?

Millainen liitto on 20 tai 50 vuoden päästä? Millaista työelämä on 20 tai 50 vuoden päästä? Työuria halutaan toisaalta myös pidentää, mutta onko se edes mahdollista, kun nykyisillä 35-vuotiailla on jo tietokonetähtäilyä ja liikunnan puutteesta johtuvia vanhempien ikäryhmien sairauksia.

Muistakaamme, että pitää olla intohimoa ja halua oppia uutta, koska ammattitaitoa ja tietoa ei kukaan voi ottaa sinulta pois.

Toivon että jatkatte hyvää työtä. Näemme varmasti toisissa merkeissä.

Marko S. Eronen
YMT:n hallituksen entinen jäsen

JÄLKIVIISASTELUA

Ennen hurmasi Suomen kansan
Munkkiniemen Kreivi,
uudella vuosituhannella
Granlundin ilmaveivi.

Ennen vanhaan Härmän häjyt
riehui ja rällästeli.
Leijonaversio Kauppatorilla:
"Kas tuohan on hauska peli!"

Vaaliähkyyn haljeta meinas
Suomi-Neidon peppu.
Sitten se tuli se Iso Jytky,
ja maa oli pelastettu.

Naapurin kaverit puhtaat paperit
hallitusruletissa sotki.
Valtava pukama: Portugal-kytky
kipeästi persuihin potki.

Timo, tuo maan luomumegafoni
gallupille kintaalla viittas
kun starttasi presidenttimaratoni
ja Niinistö gallupin niittas.

Suosta toiseen ja ojasta allikkoon
kömpii rakkaamme Nokia.
Sen ennakkoon Lipposen Reettakin näki
vaikkoli syntymäsokia.

Nyt alkoi kesä ja verenhimopäivät
kun hyttyset suontani imppaa.
Tuhatkunta petoa tilalle tulee
jos yhdenkin litteeksi linttaa.

Hyvää kesää voivottaa
Jussi Tuominen

Copy Right: Jussi Tuominen

VANHOILLA KETUILLA KEVÄTTÄ RINNASSA JA SYKSY JO SILMISSÄ

Senioriyhdistys Vanhat Ketut on vipeltänyt kevään mittaan kuin viimeistä päivää. Täysventti eli 21 kettua kävi Amsterdamsissa huhtikuun alussa. Vanhan laulun nimihenkilöä Anttilaa ei tietävästi tavattu turvallisesti tulppaaneissa, mutta visiitti Hilversumin kuva- ja äänimuseoon toi vuolaita kiitoksia järjestelyistä **Erkki Pohjanheimolle**.

Kotikäyntejä tehtiin kaksi. **Sirkka Minkkinen** esitteli Arabianrannassa sijaitsevaa ikäihmisten tarpeisiin suunniteltua Lop-pukiri –yhteisötaloa. **Arvo Ahlroosin** taidekotiin Alelaan taideteoksineen ja sen historialliseen, filmitähti **Helena Karan** käyttä-mään vessaan taas kävi tutustumassa 25 kettua, joiden mielestä välitön tunnelma teki vierailusta mieliinpainuvan.

Vanhat Ketut Ylpeänä Esittää –sarja ehti toukokuun 17. päivänä Ison Pajan auditoriossa jo toiseen historialliseen tekijäesit-telyyn, kun entiset opiskelukaverukset **Jarmo Ratinen** ja **Jussi Tuominen** kertoivat näyttein töistään. Ratisen dokumentti Näätämon Niilo, lohen vaellustarina Atlantilta syntysijoilleen Lappiin, sai kiitosta upeasta kuvauksesta ja runollisuudestaan. Tuominen oli taiteilija **Pirjo Bergströmin** muistoksi tehnyt ohjelmanvaihdoksen ja esitteli Pirjon emännöimää musiikkiminasarjaa *En minä mutta pojat*, jota pidettiin tyylikkäänä ja harvinaisena esimerkkinä älykkään huumorin käytöstä. Syksyllä jatkuva esittelysarja saanee esimerkkejä myös MTV:n ohjelmantekijöiltä, sikäli mikäli tekijänoikeusongelmat ratkeavat.

Tämän Arkin ilmestymisen aikoihin Ketut ovat saaristoristeilyllä Bengtskärin majakalla, mutta tuleva syksy purjehditaan vahvasti teatterivierailujen merkeissä.

Syyskuussa käydään ensin 40 jäsenen voimalla kulttuuripääkaupunki Turussa näkemässä ja kuulemassa Linnateatterin iloittelu *Mieletön oopperan historia* (loppuunmyyty) sekä ei-kulttuuripääkaupungin Ryhmäteatterissa **Raila Leppäkosken** uusversio *Don Quijote*. Lokakuun 5. päivänä kuljettaa teatterijuna 50 kettua Tampereelle bongamaan Jussi Tuominen kirjoitta-man hulvattoman revyyen *NääsNääsNews – Tampere eilen tänään ja huomenna (jos ei sara)* Tampere-talossa.

Pian sen jälkeen tehdään keikka Suomen Pankkiin. Rahantuoksun ohella tutustutaan Rahamuseoon sekä pankin taidekokoel-miin kahdella opastetulla kierroksella torstaina 13.10 klo 15-17 ja torstaina 20.10 klo 15-17 taidehistorioitsija **Anni Saiston** opas-tuksella.

RTTL uudisti nettisivunsa

www.rttl.fi

Käy katsomassa!